

Rabbi Mandel Partnership Dedicated
לזכות רפואה וישועה מרדכי בן שרה רינה

לזכות ר' מאיר בן לאה

BITACHON WEEKLY

ויקהל - פקודי

MENUCHAS HANEFESH

NOTHING IS IMPOSSIBLE

THE KEY TO ANSWERED TEFILLOS

THE POWER OF POSITIVE THINKING

RECOGNIZING YOUR POTENTIAL

by Rabbi Yehuda Mandel

TO RECEIVE BITACHON WEEKLY BY EMAIL SEND A REQUEST TO:

thenewbitachonweekly@gmail.com

For Dedications call
(732) 363 – 1180

The Weekly Vaad can be heard

on Kol Halashon
(718) 906 – 6400
Option 1, 4, 93

www.kolhalashon.com

And now available on:

Bitachon Hotline
"A Life of Bitachon"
(732) 719 – 3898

Rabbi Mandel can also be heard on Kav Hashgacha Pratis 518-613-0140
Yiddish #122 Hebrew #222 English #322

The new edition of Bitachon Weekly is researched and edited by
Rabbi Yaakov Shur

לזכרון עולם בהיכל ה'

לזכר נשמות

נחמן בן זאב קהת משה
יטלא בת יהודה
אהרן בן יהודה אריה הכהן
טאבא בת ביילא
שרגא פייבל בן משה יוסף
גבריאאל בן פנחס
רחל בת נחמן
משה בן פנחס

לזכותן של

שרה יהודית בת ביילא
חיה פערל בת ביילא

BITACHON WEEKLY

ויקהל – פקודי תשפ"ג

IN THIS ISSUE

- THE MORE YOU BELIEVE IN THE POWER OF YOUR *TEFILA*, THE MORE POWER YOU HAVE
- SOMEONE WITH BITACHON IN HASHEM IS A RELAXED PERSON WHO ENJOYS HASHEM'S WORLD, INSTEAD OF BEING FULL OF STRESS
- THE *YESOD* OF *KLAL YISROEL* IS THE *TZ'NIYUS* OF THE WOMEN
- EVERYONE HAS A CHANCE TO BECOME GREAT – AND THE *TAFEL* CAN BECOME AN *IKAR*
- HASHEM DOESN'T FORGET THOSE PEOPLE WHO NEVER "MADE IT"
- THE TRUE *OVED HASHEM* STARTS ON BOTTOM, BUT CONTINUES TO *SHEIG* AND BLOSSOM
- EACH OF THE MATERIALS OF THE *EIFOD* TEACH US A LESSON IN *MIDDOS* AND *AVODAS HASHEM*
- A *CHASHUVA* PERSON GIVES VALUE TO EVERY SMALL THING AND HUMAN
- A TRUE *EVED HASHEM* DOES *RATZON HASHEM* EVEN WHEN IT GOES OPPOSITE HIS NATURE
- JUST AS A PERSON NEEDS TO BE *M'CHAZEK* IN BITACHON, SO MUST HE ALWAYS BE *M'CHAZEK* IN "HOLDING FROM HIMSELF"
- STORIES OF *NOVARDOK*:
REB GERSHON LIEBMAN, THE GREATEST OF THE *BAALEI BITACHON*

פרשת ויקהל פקודי

אֲשֶׁר נִשְׂאוֹ לְבוֹ - נִדְבָה רוּחוֹ - אֶת תְּרוּמַת ה' לֵה כֹהֵן

The More You Believe in The Power of Your Tefila, The More Power You Have

The expression: אֲשֶׁר נִשְׂאוֹ לְבוֹ means a heart "lifting", a: נִדְבָה רוּחוֹ means being a giver who is always on "top", and: תְּרוּמָה means "lifting high", similar to: גָּדוֹל. Building a house for Hashem means you are indeed great and important, and you're high. The messages of *Gadlus HaAdam* are all over the place without end. We need to review these concepts every day of our lives. And since *Gadlus HaAdam* is of paramount importance, you can rest assured that there is a special *Yetzer Hara* that tries to pull you down, and convince you that you're no-good. Never believe this, no matter how true it seems to be. **

Man is *Man* is right under Hashem. A human being has power almost like Hashem Himself. People think that they are controlled by circumstances, and they have no say. The entire *Klal Yisroel* was created by a woman [*Leah Imeinu*] who challenged her unfortunate *Goral* fate [to marry *Eisav*] and with her incessant *Tefilos* she changed her whole destiny. [*Gemara*¹]. ***

The more you believe in your own *Koach HaTefila*, the more power you have over the entire world. You can change the nature of your spouse and children, and the people in your life who try to hurt you - through *Tefila*. And you can change yourself completely! You are truly a powerhouse who controls the world. ["It's scary!"] כָּל אֶחָד וְאֶחָד חָיִב לומר בְּשִׁבְלִי

Every person must say: "The entire universe was created just for me". ****

With your *Tefilos* you can stop wars and change the weather; you can even turn yourself into a *Gadol HaDor*. Even if you feel that you already have self-confidence, there is always room for improvement; it can make a major different in your entire existence. Like it says: אֲשֶׁר לְבוֹ Lift your heart again and again and again! A lifetime: קְדוֹשׁ חַיִּים holy obligation. Don't rob the world of a great and super-important person as yourself. *****

The *Yetzer Hara* for *Anava P'sula* misplaced humility is beyond our understanding, and you need plenty of extremism and positive lies to combat this *Negga Tzora'as*, *Rachmana Litzlan*.

שְׂשֻׁת יָמִים לֵה ב

Someone with Bitachon In Hashem Is A Relaxed Person Who Enjoys Hashem's World, Instead of Being Full of Stress

Rashi says² that as important as *Melech HaMishkan* building the *Mishkan* can be, it still does not: דְּוִתָּה שְׁבֵת take precedence over the *Shabbos*. In *Parshas Ki Sisa* it says: שְׁבֵת מְנוּחָה and *Rashi* explains: שְׁבֵתוֹן לֹא טוּ מְנוּחָה which the *Meforshim* explain³ an extreme in *Menucha*. And the *Targum Yonasan* learns that: לַעֲשׂוֹת אֶת הַשְּׁבֵת לֹא טוּ "make" the *Shabbos* sounds like "doing something" [although *Shabbos* is a day of "not" doing] which he explains that you have to have: שְׁבֵתָא תְּפִנוּגִי special enjoyment with zero *Atzvus*. [*Pirush Yonasan*⁴]. **

Wouldn't you say that building a house for

¹ ב"ב כג א, שהיתה שומעת על פרשת דרכים בני אדם שהיו אומרים: שני בנים יש לה לרבקה, שתי בנות יש לו ללבן, גדולה לגדול וקטנה לקטן, והיתה יושבת על פרשת דרכים, ומשאלת: גדול מה מעשיו? איש רע הוא, מלסטם בריות. קטן מה מעשיו? איש תם יושב אוהלים. והיתה בוכה עד שנשרו ריסי עיניה.

² רש"י עה"פ שְׂשֻׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה [לה ב] הקדים להם אזהרת שבת לצווי מלאכת המשכן, לומר שאינו דוחה שבת.

³ מְנוּחָה חֲשׂוּבָה [שפתי חכמים על רש"י].

⁴ פירוש יונתן [תְּפִנוּגִי שְׁבֵתָא] קשה ליה מאי לַעֲשׂוֹת אֶת הַשְּׁבֵת [לא טו] והלא שב ואל תעשה הוא, אלא שלא להתעצב בשבת ולעשות תפנוקיהן ותענוגיהם.

Hashem is more important than *Shabbos*, which appears like a day of not doing anything and just having a good time! And *Shabbos* is so *Chamur* important, that: *מִתְּלַל לָיָהּ מוֹת יוֹמָת לֹא יָד* those who violate it shall be put to death! **We see that the concept of enjoying life [in the proper way] is *Kodesh Kodashim* and of paramount importance!** ***

Shabbos and *Bitachon* are synonymous, and the *Torah* was given to us mainly so that we should acquire *Middas HaBitachon*. [Gr"i⁵].

Chazal say⁶ that *Gan Eden* asks for *Tzadikim* who are *Baalei Bitachon*! Someone with *Bitachon* in Hashem is a relaxed person who enjoys Hashem's world, instead of being full of stress. On *Shabbos* we have *Lechem Mishneh*, which is a *Zecher* to the *Mon*. When we received the *Mon*, it says: *לְמַעַן אֲנִסְנוּ הַיָּלָף בְּתוֹרָתִי אִם לֹא בִשְׁלָה* *this will be in order to test them if they will listen to My Torah or not. Getting Mon [which means having an easy life without working] is actually a test!* ****

It's not easy to be in a *Midbar* without food, and yet be calm and not save for tomorrow. Only *Reshaim* [like *Doson* and *Aviram*] saved! Imagine! The practical "down to earth" person is actually a *Rasha*! How important is *Bitachon* and *Simcha* in *Yiddishkeit*! *****

Michal bas Shaul was *Dovid's* favorite wife, and only she was called "*Egla*", meaning beloved. [Gemara⁷]. She was also a super *Tzadekes* who wore *Tefilin*, and had also saved *Dovid's* life from *Shaul*. But when *Dovid* danced for *Kavod Shamayim*, *Michal* felt he was too wild, and she reprimanded him⁸. *Dovid* told her that his extreme *Avodas Hashem B'simcha* is why he was king and not her father, who was more *Makpid* on his own *Kavod* and dignity, which is why he lost his *Malchus*. *****

This would sound like pouring salt on *Michal bas Shaul's* wounds, and even: *אֲנִי אֶת דְּכָרִים* verbal abuse, *Chas V'shalom*! Yet, Hashem was *Maskim* to *Dovid's Hakpada* towards *Michal*, and she suffered a horrific punishment, never having any children with *Dovid*! And instead, *Malchus Bais Dovid* is continued by *Shlomo*, the son of *Bas-Sheva*, with whom *Dovid* had committed a grave sin! *****

The *Rambam Paskens*⁹ like *Dovid*, that a person should have extreme *Simcha* in serving Hashem, to the point of being somewhat "funny" with *Zil'zul* for our *Kavod*! Now we know the gravity of *Simcha* in *Yiddishkeit*! It's *Mamash Kodesh Kodashim*! And don't you dare meddle with its extreme importance! Look what happened to a most beloved *Tzadekes, Michal*! *****

⁵ הגר"א בביאורו למשלי עה"פ לקיות בה' מבטחך [כב יט] ועיקר נתינתו התורה לישראל הוא כדי שישמחו בטחונם בה' וכו' והוא לפי שצריך מהכל הוא הבטחון השלם והוא כלל כל המצות וכו' שזה אות על שריית השכינה בתוך בני ישראל.

⁶ שמות רבה [ז ד] עתידה גן עדן להיות צועקת ואומרת תן לי צדיקים אין לי עסק ברשעים שנאמר [תהלים לא ז] שגאתי השקרים הקלי שןא, ולמי אני מבקשת לאותן שהיו בטוחים על שמך שנאמר [שם] נאני אל ה' בטהתי, ועתידה גיהנם להיות צועקת ואומרת אין לי עסק בצדיקים ולמי אני מבקשת לרשעים להבלי שוא לאותן פועלי השוא, והקב"ה אומר תנו לזה צדיקים ולזה רשעים, שנאמר [משלי ל טו] לעלוקה שתי בנות.

⁷ סנהדרין כא א, לעלוקה אשת דוד [ש"ב ג ה] אמר רב, עגלה זו מיכל, ולמה נקרא שמה עגלה, שחביבה עליו כעגלה, וכן הוא אומר [שופטים יד יח] לולא חרשתי בשעגלתי.

⁸ שמואל ב, ו יג-כג, ויהי כי צעדו נשאי ארון ה' ששה צעדים יניבחו שור ומריא. ודוד מכרפר בכל עז לפני ה' ודוד חגור אפוד גד. ודוד וכל בית ישראל מצלים את ארון ה' בתרועה ובקול שופר. ויהי ארון ה' בא עיר דוד ומיכל בת שאול נשקפה בעד החלון ותראה את המלך דוד מפוזר ומכרפר לפני ה' ותבכה לו בלבה. וישב דוד לכרף את ביתו ונמצא מיכל בת שאול לקראת דוד ונאמר מה נקבד היום מלך ישראל אשר נגלה היום לעיני אמהות עבדיו כהגלות נגלות אחד הרכים. ויאמר דוד אל מיכל לפני ה' אשר בחר בי מאביד ומפל ביתו לצאת אתי נגיד על עם ה' על ישראל ושחקתי לפני ה'. ונקלתי עוד מזאת והייתי שפל בעיני ועם האמהות אשר אחרת עמם אכבדה. ולמיכל בת שאול לא היה לה ילד עד יום מותה.

⁹ רמב"ם הלכות לולב [ח טו] השמחה שישמח אדם בעשיית המצוה ובאהבת הא-ל שצוה בהן, עבודה גדולה היא, וכל המונע עצמו משמחה זו ראוי להפריע ממנו שנאמר [תבא כח מז] תחת אשר לא עבדת את ה' אלוקיך בשמחה ובטוב לבב, וכל המגיס דעתו וחולק כבוד לעצמו ומתכבד בעיניו במקומות אלו חוטא ושוטה, ועל זה הזהיר שלמה ואמר [משלי כה ו] אל תתעדר לפני מלך. וכל המשפיל עצמו ומקל גופו במקומות אלו הוא הגדול המוכבד העובד מאהבה, וכן דוד מלך ישראל אמר [ש"ב ו כב] ונקלתי עוד מזאת והייתי שפל בעיני, ואין הגדולה והכבוד אלא לשמוח לפני ה' שנאמר [ש"ב ו טז] והמלך דוד מפוזר ומכרפר לפני ה'.

No wonder: תחת אשר לא עבדת את ה' not serving Hashem
 B'simcha causes all the Tzaros in the world. And
 notice how extreme we are on Purim to get Shikor
 drunk, to the point: עד ולא ידע בין פרוף where you don't even know
 the difference between "Boruch Mordechai" and
 "Arur Haman", even though the Rambam says¹⁰
 that being drunk is the opposite of Avodas
 Hashem! An extreme of extremes! [just like the
 Shita of Dovid!].

Do you know how many people become crazy
 because of all their difficult "pecklach"! The
 Torah wants just the opposite! A Yid should be so
 deeply involved in Shaar HaBitachon and
 thanking Hashem to the extreme, until he "gets
 out of hand" with his unending Simcha. Indeed,
 Chazal say¹¹ that a person should thank Hashem
 for every single breath of air! By the way, if you
 learn Chovos Halvavos who stresses how
 incredibly good Hashem is to us, you will start
 getting Shikor with Simcha [if done long enough
 and with a seriousness].

Those who מחלליה מות יומת תשא לא יד
 violate "Shabbos" shall be put to death doesn't
 only mean in Halacha. A person who lives

without Bitachon and the "spirit" of Shabbos
 and Menucha in his life, is Chas V'shalom
 causing health problems. The Velt says that
 "disease" means "dis-ease". How important it is
 to be involved overtime with positive Bitachon,
 Hoda'ah, and Mussar!

I was at a Chasuna of one of my friends in
 Williamsburg, and he told me that since his wife
 has been listening to my Bitachon Vaadim, she
 forgot how to cry, despite her pecklach. My
 Rebbe, R' Ozer Schwartz Zatzal seemed to always
 be on such a high, just like his Rebbe, R' Gershon
 Liebman Zatzal. They probably laughed in their
 sleep. R' Ozer Zatzal once told me that he has a
 hard time with crying; his Simcha was oozing
 non-stop.

It is known that even during the Nazi Holocaust,
 R' Gershon Zatzal was Davka super-B'simcha!
 Chazal say¹² that Dovid HaMelech was: בְּחֵן
 the Badchan of Hashem; i.e. Hashem's
 court jester. This is despite his many unending
 horrific Nisyonos. Getting this-way takes years of
 work, by analyzing our lives with the true Torah
 perspective of HaKol L'tovah, and all the various
 principles of Bitachon.

The Rambam stresses¹³ that those who aren't

¹⁰ רמב"ם הלכות יו"ט [ו כ] כשאדם אוכל ושותה ושמח ברגל, לא ימשך ביין ובשחוק ובקלות ראש ויאמר שכל מי שיוסיף בזה ירבה במצות שמחה, שהשכרות והשחוק הרבה וקלות הראש אינה שמחה אלא הוללות וסכלות, ולא נצטיינו על ההוללות והסכלות, אלא על השמחה שיש בה עבודת יוצר הכל, שנאמר [תצא כח מז] תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב מרב פל, הא למדת שהעבודה בשמחה, ואי אפשר לעבוד את השם לא מתוך שחוק ולא מתוך קלות ראש ולא מתוך שכרות.

¹¹ בראשית רבה [יד ט] [הובא גם בילקוט סוף תהילים] רבי לוי בשם רבי חנינא אמר, על כל נשימה ונשימה שאדם נושם צריך לקלס לבורא, מאי טעמא [תהלים קנ ו] פל הנשמה תהלל י-ה, כל "הנשימה" תהלל י-ה.

¹² זוהר פרשת משפטים [קז א] תא חזי, פל אומנא, פל מליל, באומנא מליל. דוד בדיחא דמלכא תנה, ואף על גב דתנה בצערא, פיון דתנה קמי מלכא, תב לבדיחותיה, פמה דתנה, בגין לבדקא למלכא [בא וראה, פל אמן בשמחה, הוא מדבר באומנותו. דוד היה בדיחא המלך, ואף על גב דתנה בצערא, פיון דתנה לפני המלך, שב לבדקנותו פמו שנה פדי לבדק את המלך]. אמר, מארי דעלמא, אגא אמינא, [תהלים כו ב] בןגני ה' ונסני, ואת אמרת דלא איכול לקיימא בנסיונך. הא חבנא, למען תצדק בדברך, ויהא מילך קשוט, דאלמלא לא חבנא, יהא מלה דילי קשוט, ויהא מילך בריקנא, השתא דחבנא, בגין דלקהי מילך קשוט, יהיבנא אתר לצדקא מילך, בגין פד עבידנא, למען תצדק בדברך תנפה בשפסד. אהדר דוד לאומנותיה, ואמר גו צעריה מלון דבדיחותא למלכא. [אמר, רבון העולם, אני אמרתי [תהלים כו ב] בןגני ה' ונסני, ואתה אמרת שלא אוכל לעמד בנסיונך. הרי חסאתי למען תצדק בדברך ויהיה דברך אמת, שאלמלא לא חסאתי, יהיה דברי אמת, ויהיה דברך בריקנות. עכשו שחסאתי, פדי שיהיה דברך אמת, נמתי מקום לצדק דברך, לכו עשיתי, למען תצדק בדברך תנפה בשפסד. חזר דוד לאומנותו ואמר תוך דברי בדיחותא למלך].

¹³ רמב"ם הלכות לולב [ח טז] השמחה שישמח אדם בעשיית המצוה ובאהבת הא-ל שצוה בהן, עבודה גדולה היא, וכל המונע עצמו משמחה זו ראוי להפרע ממנו שנאמר [תבא כח מז] תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב, וכל המגיס דעתו וחולק כבוד לעצמו ומתכבד בעיניו במקומות אלו חוטא ושוטה, ועל זה הזהיר שלמה ואמר [משלי כה ו] אל תתהדר לפני מלך. וכל המשפיל עצמו ומקל גופו במקומות אלו הוא הגדול המכובד העובד מאהבה, וכן דוד מלך ישראל אמר [ש"ב ו כב] ונקלתי עוד מזאת והייתי שקל בעיני, ואין הגדולה והכבוד אלא לשמוח לפני ה' שנאמר [ש"ב ו טז] והמלך דוד מפגז ומכפר לפני ה'.

B'simcha; it's because they are being *Makpid* on their *Kavod*. We don't *Chap* how almost all our problems can be traced to lack of *Bitachon* and *Redifas HaKavod*, and this was *Shitas Novardok*.

וְנִבְּאוּ הָאֲנָשִׁים עַל הַנָּשִׁים לֵאמֹר כֵּן

The Yesod Of Klal Yisroel Is the Tz'nyus Of the Women

The *Meforshim* say¹⁴ that the men were *Tafel* secondary to the women. This is the opposite of the *Tevah*. A woman is supposed to be *Tafel* subordinate to a man; he is the dominant boss, and *Chazal* say: אִיזְהִי אִשָּׁה פְּשָׁרָה הָעוֹשָׂה Who is considered a good wife? She who conforms to her husband's wishes, and: הַהוֹלֵךְ בְּעֵצַת אִשְׁתּוֹ a man who listens to his wife [to lower his *Ruchaniyus*] falls into *Gehinom*. The *Rambam* says¹⁵ that a woman is not supposed to be a *Melech* or a leader. [Of course there are exceptions to every rule]. ** Since the women were not *Nichshal* in *Chet HaEigel*, now they are rewarded, and they become an *Ikar*. We can also say that there is *Davka* a big place for women in the *Mishkan* which is called an "*Ohel*". The whole *Klal Yisroel* was created right after it was pointed-out about

Sara: she is in the tent, which *Rashi* explains: she is a *Tzenu'a*. Right after this, she was given a *Bracha* that she'll have *Yitzchok*. ***

The *Yesod* of *Klal Yisroel* is the *Tz'nyus* of the women. Even *Bilam* noticed how: מַה טָּבוֹ a *Yid* doesn't peek into his friend's *Ohel* [Rashi¹⁶]. Also, the front of the *Mishkan* had an overhanging *Yeri'a* sheet which looked like a *Tz'nyus'dike Kalla*, and the back hung over like the long *Beged* of a *stately* woman. [Gemara¹⁷]. The *Yeri'os* are described as: אִשָּׁה אֶחָתָהּ כּוֹג a woman to her sister, and the *Kiyor* was made out of the copper mirrors of women. ****

Also, the: קַלְעִי הַחֲצֵר "Kal'ei" [sheets] of the *Chatzer* means "braided", which *Tz'nyus'dik* women are famous for. [Magen Avraham¹⁸]. And the *Eifod* of the *Cohen Gadol* looked like what a *Chashuva* woman wore when riding a horse. [Rashi¹⁹]. It appears that *Tz'nyus* and respectable women are an *Ikar* in the *Mishkan*. A *Goy* is *Hefker*, and women are cheap and *Pritzus'dik* to him. Of the two goats on *Yom Kippur*, the: שְׁעִיר Sa'ir La'azazel [which corresponds to *Eisav*] goes to an "outdoors" "free" *Midbar*. Just

¹⁴ הרמב"ן עה"פ וְנִבְּאוּ הָאֲנָשִׁים עַל הַנָּשִׁים (לה כב) וטעם וְנִבְּאוּ הָאֲנָשִׁים עַל הַנָּשִׁים בעבור כי הנדבה בתכשיטין היא מצויה אצל הנשים יותר, וכלן היו להן, ופרקו נזמיהן וטבעותיהן מיד, ובאו תחלה, והאנשים אשר נמצאו להם הביאו עמהם, כי טעם "על הנשים" שהן היו שם בראשונה והאנשים נטפלו להן.

¹⁵ רמב"ם הלכות מלכים [א ה] אין מעמידין אשה במלכות, שנאמר [שופטים יז טו] עֲלִידָה מֶלֶךְ וְלֹא מַלְכָּה, וכן כל משימות שבישראל אין ממנים בהם אלא איש.

¹⁶ ב"ב ס א, משנה, לא יפתח אדם לחצר השותפין פתח כנגד פתח וחלון כנגד חלון. גמרא, מנהגי מילי, א"ר יוחנן, דאמר קרא [בלק כד ב] וַיֵּשֶׁא בְלָעָם אֶת עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת יִשְׂרָאֵל שֹׁכֵן לִשְׁבָטָיו, מה ראה? ראה שאין פתחי אהליהם מכוונים זה לזה, אמר: ראויין הללו שתשרה עליהם שכינה. [ראה היאך שוכנים ולפיכך אמר מה טובו אהליך וגו' שאין פתחי אהליהם מכוונים. רשב"ם].

וברש"י בפרשת בלק עה"פ מה טבו אהליך [כד ה] על שראה פתחיהם שאינן מכוונים זה מול זה.
¹⁷ שבת צח ב, תנא דבי רבי ישמעאל, למה משכן דומה, לאשה שמהלכת בשוק ושפוליה מהלכין אחריה [ושפוליה - שולי בגדיה, כך היתה יריעה של אחריו נגררת בארץ. רש"י].

¹⁸ בשלח ערוך [או"ח סי' עה סעי' ב] שער של אשה שדרכה לכסותו, אסור לקרות כנגדו: הגה. אפי' אשתו, אבל בתולות שדרכן לילך פרועות הראש, מותר. וכתב המג"א [ס"ג] בתולות שדרכן כו'. קשה דבאה"ע [סי' כא ס"א] כתב לא תלכנה בנות ישראל פרועות ראש בשוק א' פניות וא' אשת איש, וכ"כ הרמב"ם [פכ"א מהא"ב] ועוד דאיתא בכתובות רפ"ב אם יצאה בהיגומא וראשה פרועה זהו סימן שהיתה בתולה [וא"כ קשיא על ש"ע א"ע ורמב"ם דכ' דפניות אסורות לילך בגילוי ראש. הא אדרבה זהו הסימן שהיתה בתולה. מחצה"ש] ודוחק לומר דפניות דקתני היינו אלמנה, דא"כ ה"ל לפרש. וי"ל דפרעות ראש דכתב בא"ע היינו שסותרות קליעות שערן והולכות בשוק, דזה אסור אפי' בפניה, וכן פירש"י פרשת נשא על ופרע ראש האשה. ומ"מ צ"ל דפניה לא מתסרי מדאורייתא, דא"ת דקרא איירי גם בפניה א"כ גם בגילוי הראש תהא אסורה לילך, דמהכא ילפינן בכתובות פ"ז שלא תלכנה בנות ישראל בגילוי הראש, אלא ע"כ קרא לא איירי בפניה רק שמדת צניעות היא לבתולות שלא לילך כן.

¹⁹ רש"י בפרשת תצוה עה"פ וַאֲפֹד [כח ד] לא שמעתי ולא מצאתי בברייתא פירוש תבניתו, ולבי אומר לי שהוא חגור לו מאחוריו, רחבו כרוחב גב איש, כמין סינר שקורין פורציני"ט בלעז [חגורה] שחוגרות השרות כשרוכבות על הסוסים.

as *Kedusha* in men can depend on: אִינְנוּ kosher גדול בבית הזה ממני וישב לו ט Ga'ava and boosted self-esteem that Yosef is famous for [I can't "lower myself" to sin] so is the Tz'niyus of women a sign of their dignity. ****

Yael killed Sis'ra with the peg of her tent [a tent symbolizes Tz'niyus, like the tent of Sara]. She was known for Tz'niyus [Rashi²⁰] and Sis'ra was known for Pritzus. [Ralbag²¹]. The Yesod of the success of Klal Yisroel is the respect and Tz'niyus of our women. כָּל כְּבוֹדָה בַּת מֶלֶךְ פְּנִימָה the Kavod of a princess is her Tz'niyus [concealment]. We can also suggest that the tremendous boost that the Torah gives women in the Mishkan is also a Mashal that the Shafel can become an Ikar. *****

Everyone Has A Chance to Become Great

THE TAFEL CAN BECOME AN IKAR

The weaker one [תָּשׁ כָּחוּ קְנָקָה] becomes strong. A Chizuk for all of us not to put ourselves down when we are in a weak state. Look how the Torah is Machshiv the Tafel subordinate of our society, and how it becomes like an Ikar most important. This is the message of Bais Hashem [Mishkan]. With Hashem, everyone has a chance to become great. Like Rus HaMoavi'a, Eliezer Eved Avraham, Yisro, and Dovid the Admoni. The Torah is constantly building up the Tafel subordinate, the unfortunate, and the needy; both

in *Ruchaniyus* and in *Gashmiyus*. *****

In the same way, *Parshas Mishpatim* is loaded with sensitivity for the unfortunates; e.g. the Levi, the Ger, the Yasom, etc. The K'ruvim are actually babies and without Sechel! Also, Betzalel was 13 years old when he built the Mishkan. And the Nesi'im leaders of the Shevotim have their name written without a Yud. And the: אָדָנִים Adanim which symbolize leadership and being on "top" [similar to: אָדוֹן Adon [master] are actually the feet of the whole Mishkan. *****

How much Chizuk a person can get from the whole makeup of Bais Hashem. The whole Tzara of Eisav was that he couldn't tolerate losing the Bechora and being a "loser". He didn't understand that with Hashem there are no losers, and: תִּיטִיב שְׂאֵת בְּרָאשִׁית דָּו you can do Teshuva; you always have a chance to improve, and you can end up way on top of everyone. ***** Even a Mamzer Talmid Chochom is better than a Cohen Gadol Am HaAretz. [Mishna²²]. Many of our great Shoftim weren't even known for their Torah, such as Gideon, Yiftach, and Shimshon who were all called: קָלִים nobodies, and Yiftach was: קָל שָׁבָק לִי total zero. [Maharsha²³]. Also notice: לְחַשֵּׁב מַחְשְׁבַת לֹא ד [thoughts]; i.e. even good thoughts are precious by Hashem. אָחֵד הַמְרָקָה וְאָחֵד הַמְמַעֵיט, וּבְלִבְדִּי שִׁכּוֹן אָדָם the amount [of

²⁰ רש"י בספר שופטים עה"פ תברך מנשים יעל אשת חקר הקיני מנשים באהל - שרה, שנאמר בה [וירא יח ט] הנה באהל; רבקה, שנאמר בה [חיי שרה כד טז] ויבא יצחק האהל; רחל ולא, שנאמר בהן [ויצא לא לג] ויצא מאהל לאה ויבא באהל רחל. מנשים באהל תברך - יעל. למה - הן ילדו וגידלו, ואם לא יעל הרי הרשע הזה בא ומאבדן, כך הוא בבראשית רבה [מח טו]. דבר אחר: אף יעל היתה יושבת אהלים, לפיכך הזכיר אותה בברכת אהלים.

ובמצודות דוד [שם] לפי שאמרה לקלל יושבי מרוח, אמרה: אבל יעל תבורך מפי הנשים, על כי היא עזרה לישראל. מנשים באהל - רצה לומר, מפי נשים צדקניות וצנועות היושבות באהל, מפי הנשים האלה תבורך ותתקיים הברכה.

²¹ רלב"ג בספר שופטים עה"פ הלא ימצאו יסלקו שָׁל רחם רחמנים לראש גָּבֵר [ה ל] ולהיות פרוצים בעריות הקדימו בספור שלל העריות, אולי השיג כל אחד מהן נערה אחת או שתיים.

²² משנה הוריות [ג ח] פהן קודם ללוי, לוי לישראל, ישראל לממזר, וממזר לנתין, ונתין לגר, וגר לעבד משחרר. אימתי, בזמן שפלו שוין. אבל אם היה ממזר תלמיד חכם וכהן גדול עם הארץ, ממזר תלמיד חכם קודם לכהן גדול עם הארץ.

²³ מהרש"א [ר"ה כה ב, ד"ה גמ' כאביר שבאבירים כו'] נראה מהאי לישנא לפרש דקאי איפתח בדורו כשמואל כו' דיפתח הוא הקל שבקלים דלא נמצא בו שום נבואה כמו בגדעון ובשמשון שנתמנו מן השמים בנבואה גם שהיה בן אשה וזנה ואפ"ה הוא נחשב בדורו כאביר שבאבירים שהוא שמואל שהיה שקול כמשה ואהרן שנאמר משה ואהרן ככהניו ושמואל וגו' כמפורש פרק אין עומדין ולכך יתיישב נמי דכתיב יפתח לבתר שמשון בקרא להיות יפתח שהוא קל שבקלים נגד שמואל שהוא אביר שבאבירים ולכך פורטן בברייתא ירובעל כמשה ושמשון כאהרן ויפתח כשמואל ולא כללן דכמו משה ואהרן ושמואל בדורן כך ירובעל ושמשון ויפתח בדורן ודו"ק:

your service to Hashem] is not important, as long as your intentions are for Shamayim, and: Hashem wants our heart. The *Alshich* translates²⁴: אֲשֶׁר נָדַב לָכֶם [means:] your heart's desire to donate [even if you were unable to do so] is considered as if you actually donated. How precious is even just a *Ratzon*!

The *Shach al HaTorah* says the same idea. He points out²⁵ that this *Passuk* is seemingly extra, since the *Torah* already mentions in detail all the jewelry and materials that people brought for the *Mishkan*. He explains that there were many men [and women] who would have liked to bring the entire *Mishkan*, each person by himself! Hashem considers it as if they actually did so, since: your good intention is counted like an actual deed. This extra *Passuk* is special for them!

The *Melech HaMishkan* is loaded with *Chizuk*. In *Breslov* they said that the *Madrega* of a person comes from how much *Chizuk* he gives himself. Notice by *Machtzis HaShekel* it says: הָעֲשִׂיר the rich shall not increase, and the poor shall not lessen, and the *Mon* was also an equal: עוֹמֵר *Omer* measurement for all; whether you took more or

less, you always ended up with an *Omer*. All the *Tzaros* of the world come from *Kin'ah*, *Ta'ava*, and *Kavod*, like *Kayin* and *Hevel*. Why does *Eisav* hate *Yaakov*, *Korach*, all the *Machlokes* between different *Shitos* etc. they all stem from looking down and/or up at others.

The *Mishkan* was built to bring peace. *Tz'niyus* brings plenty of peace and relaxation, and *Pritzus* brings *Ta'avos* and jealousy. *Teruma* means being: uplifting and appreciating yourself and others. *Betzalel* and *Ohliav* were two opposites; *Betzalel* from the greatest *Shevet* [*Yehuda*] and *Ohliav* from the lowest [*Don*] get together to build the *Mishkan*, thereby showing equality and promoting peace.

Just as the *Mishkan* is loaded with the concept of making everyone feel important [not inferior or superior], so should every *Yid* spend his primary *Mussar Seder* exercising his proper feeling about himself, without putting himself down, like the people in this *Dor* are known to do 24/7.

First comes *Parshas Mishpatim*, where we learn "not to hurt others", and then comes "*Teruma*" where we start "becoming givers". And of course, you "give" with a feeling of importance, and you treasure your good "will" just as much as your actual *Ma'asim Tovim*. And you learn to have a feeling for doing *Chesed* for the *Klal*.

²⁴ ספר תורת משה למוהר"ר משה אלשיך עה"פ כל איש ואישה אשר נדב לבם אתם להביא לכל המלאכה אשר צוה יהוה לעשות ביד משה הביאו בני ישראל נדבה לה' [לה כט] [יש להקשות] אומרו "לכל המלאכה" שודאי שבעד הכל היו מביאים. וכן מה שחזר ואמר "נדבה לה'", שבאומרו אשר נדב לבם להביא לכל אשר צוה משה ודאי שהיא נדבה לה'. אך, הנה למעלה אמר שכל אשר נמצא אתו הביא, ואפשר היה ביניהם מי שלבו היה נדיב להביא ואין לו, אמר, אין צריך לומר אשר נדב לבו להביא מנה או מאתים ואין לו שמחשבה טובה היה הקב"ה מצרפה למעשה, כי אפילו אם היה איש שנדב לבו לתת כדי כל המלאכה ולא היה לו רק מעט או לא היה לו כלום ולא היה נותן, מעלה עליו הקב"ה כאילו את הכל נתן. וזהו אומרו אשר נדב לבם אותם להביא לכל המלאכה כו' הביאו, באופן שעל ידי כן לא חסר איש מכל ישראל שלא הביא. וזהו "הביאו בני ישראל". ואל תתמה, איך תהיה הבאה בלי תת כלום? כי הלא "נדבה לה'", כי הנדבה שלו שהיא נדבת לבו כבר היא לה' שעלתה לה', כי מחשבה טובה מצרפה למעשה והבאה תחשב.

²⁵ שפתי כהן [על התורה בדרך פרד"ס וגימטריאות מהר"ר מרדכי הכהן, תלמיד רבינו ישראל די קוריאלי] עה"פ כל איש ואישה אשר נדב לבם אתם להביא לכל המלאכה וגו' [לה כט] שמעתי ממוריניו ז"ל שהקשה ואמר אחר שאמר [לה כב-כז] ונבאו האנשים על הנשים כל נדיב לב הביאו חן ונזם וטבעת וכומז כל כלי זהב וכל איש אשר הגוף תנופת זהב וכל איש אשר נמצא אתו תכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועזים ועזרת אילים מאדמים ועזרת תחשים וכל אשר נמצא אתו עצי שטים הביאו וכל אישה חקמת לב בנדיה טו ונביאו מטנה וגו' והנשואם הביאו וגו', מה חידש בזה הפסוק שאמר כל איש ואישה כבר הובא הכל, אלא אמר הוא ז"ל שהיו בהם בישראל אנשים ונשים שהיו מתאווים ואומרים הלואי היה לי והייתי מביא אני הכל לבדי, והקב"ה שהוא בוחן לבות חשב להם המחשבה כמעשה ואמר למשה, כתוב: כל איש ואישה אשר נדב לבם אתם להביא, כל המלאכה הביאו, מעלה אני עליהם כמו שהביאו הכל כל הנדבה, זהו הביאו בני ישראל נדבה וגו', אף אנו נאמר על דרך זה על פסוק וכל וכל אשר נמצא אתו תכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועזים ועזרת אילים וגו' הביאו, רש"י פירש ואמר או קתני, ולפי דרכנו נאמר שמי שהביא תכלת ומתאוה להביא ארגמן, או הביא ארגמן ומתאוה להביא תולעת שני וכן עורות אילים ואין לו, מעלה עליו הכתוב כאילו הביאו, לזה אמר תכלת וארגמן בוא"ו העיסוף, וכן כולם.

ובצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה

Hashem Doesn't Forget Those People Who
Never "Made It"

Chur is constantly mentioned in relation to his grandson *Betzalel's* building the *Mishkan* [as opposed to *Ohliav*, who only his father: אַחִי סָמַח *Achi'samach* is mentioned]. *Chur* appears to have had a tragic life, being cut off in his prime, since he gave *Tochacha* to *Klal Yisroel* not to do the *Chet HaEigel*. He spoke somewhat harshly to them, and this caused his untimely death. [Chazal²⁶]. **

The *Mashgiach R' Nosson Wachtfogel Zatzal* pointed out to me a certain *Baal Mussar* who never "made it", since he once came out too strongly with *Kana'us*, and since then he spent his life as a "wandering Jew" always trying to do something in *Zikkui HaRabbim*. **The *Velt* looks at such people as "nebachs" who perhaps "messed up". But Hashem doesn't forget them, and *Chur* is mentioned again and again as *Betzalel's* grandfather.** ***

Similarly, we have *Shaul HaMelech* losing his *Malchus* to: לְרֵעֶךָ הַטּוֹב מִמֶּךָ ש"א טו כח *"someone better than you"* [Dovid], and Chazal point out²⁷ that his descendant *Esther* became queen, when: מְמוּכָן advised *Achashveirosh*: וּמַלְכוּתָהּ יִתֵּן הַמֶּלֶךְ לְרֵעוּתָהּ הַטּוֹבָה מִמֶּנָּה *Let vashti be replaced "with someone better than her"* using these exact same words!

Do not belittle אַל תְּהִי כְּזוֹ לְכָל אֶדָם אֲבוֹת דָּג *ANYONE, including yourself!* You may think that Hashem has forsaken you because of your many mistakes in life; but in the end, you will be repaid in fullest. ****

Hashem is aware of every tiny pain that you're going through. And all those unsung heroes will yet be remembered, even for all those vain and futile attempts in *Avodas Hashem* which seemed not to "make it"!

מִזְבֵּחַ הַנֶּחֱשֵׁת לַה

The True *Oved Hashem* Starts on BOTTOM,
But Continues to *Shteig* and Blossom

RSRH says²⁸ that copper is an ignoble and dishonorable metal. Yet, *Davka* the *Mizbeach* which symbolizes "ascent" [with its ramp] and *Shteiging* is made of copper. In fact, the: מִזְבֵּחַ הַזָּהָב *Mizbeach made of "gold"* [located inside the *Heichal*] [gold symbolizes total purity] DOESN'T has a ramp. Often, the true "*Shteiger*" is the person who is imperfect, and who tries to imitate [like copper which is like a fake imitation gold]. Although you are not the "real thing" [gold], yet you are super valuable, since you are motivated to strive precisely because you are inferior! The: מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן *Mizbeach located "outside" the Heichal is called Kodesh Kodashim.*²⁹ **

RSRH says that silver symbolizes potential

²⁶ פרקי דר"א [פרק מד] ולפי שהיה חור משבט יהודה מגדולי הדור התחיל מוכיח את ישראל בדברים קשים, כזבים שבישראל עמדו עליו והרגוהו.

²⁷ אסתר רבה [ד ט] אמר ר' חנינא בריה דר' אבהו, כתיב [איוב ה יח] כִּי הוּא יִכְאִיב וְיִחַפֵּשׂ יִמְסֹחַ וְיִדְּיו תִּרְפִּינָה, בלשון שנשלה מלכות מזקנה שאמר לו שמואל [ש"א טו] וְנִתְּנָה לְרֵעֶךָ הַטּוֹב מִמֶּךָ, בו בלשון חזרה לו המלכות, הה"ד [אסתר א יט] וּמַלְכוּתָהּ יִתֵּן הַמֶּלֶךְ לְרֵעוּתָהּ הַטּוֹבָה מִמֶּנָּה. ובמדרש לקח טוב [אסתר שם] וּמַלְכוּתָהּ יִתֵּן הַמֶּלֶךְ לְרֵעוּתָהּ הַטּוֹבָה מִמֶּנָּה [אסתר א יט] א"ר חנינא ב"ר אבהו, מאי דכתיב [איוב ה יח] כִּי הוּא יִכְאִיב וְיִחַפֵּשׂ, בלשון שמכאיב בה יחשב, בלשון שנשלה המלכות משאול זקנו של אסתר, בו בלשון נתן לה, שנאמר [ש"א טו כח] וְנִתְּנָה לְרֵעֶךָ הַטּוֹב מִמֶּךָ, וכאן נאמר לְרֵעוּתָהּ הַטּוֹבָה מִמֶּנָּה.

²⁸ פירוש הגאון מוהר"ר רבי שמשון בן הר"ר רפאל הירש זללה"ה עה"פ זקב נקספ ונחשט [כה ג] בישורון כרך ה, עמ' 232 ואילך, הוכחנו כי בתנ"ך באים חומרי המתכת, בשל אופיים המוצק, בדרך כלל כמשל לחוזק ולחוסן [למשל: ירמיה א, יח; איוב ו, יב; ישעיה מח, ד]; ומפאת ערכם - כביטוי להוקרת נכסי הרוח [למשל: משלי ב, ד; תהלים יט, יא; איוב פרק כח]. אולם במיוחד נזכרים חומרי המתכת במקרא, בשל תכונת ההתכה והצירוף שבהם, כמשל לכל דבר מוסר ואמת שמעורבים בו הרע והשקר בכל שיעורי התעורבות, וכן לכל תהליך הצירוף והזיקוק בתחום המוסר והאמת [למשל: איוב כג, י; זכריה יג, ט; מלאכי ג, ג; משלי יז, ג; ישעיה מח, י; משלי כה, ד; שם י, כ; שם כו, כג; ירמיה ו, כט - ל; תהלים קיט, קיט; יחזקאל כב, יח; ישעיה א, כב; דניאל ב, לב - לג]. בכל המקראות האלה מציינות המתכות את הדרגות השונות של טוהר מוסרי ושל אמת: הנחשת מייצגת את חוסר-האצילות, ואת המצב הטבעי חסר העידון והצירוף; הכסף מציינ דרגה של מצב הטעון זיקוק והכשר לזיקוק; ואילו הזהב מצוי לרוב ללא סיגים, ומכל מקום מסוגל לעמוד במבחן החמור ביותר של צירוף, והריהו משל לאצילות המוסרית הטהורה והמעודנת ביותר ולהתמדה נאמנה ואמיתית.

²⁹ שבעת ימים תכפר על המזבח וקדשת אתו וְהָיָה הַמִּזְבֵּחַ קָדֵשׁ קְדָשִׁים כָּל הַנֶּגַע בַּמִּזְבֵּחַ יִקְדָּשׁ. תצוה כט לו.

greatness. The: *beams* [those which held up the: *curtains* of the: *courtyard* around the *Mishkan*] start off on the bottom with: *Adanim* made of copper, and as they get higher, they eventually become silver on top³⁰. This is an example of a true *Oved Hashem*. He starts on bottom, but continues to *Shteig*. And this is ideal; as long as you try. The “struggler” is A-1, no matter what *Madrega* he is at. ***

Copper is a *Remez* for: *brazenness* [*Rashi*³¹], and the *Tur* starts off with: *Be bold* [in your *Avodas Hashem*] as a leopard. So many of us need to spend a lifetime of chutzpadik “copper-like” *Avoda*. **We are all make believe** and not yet “real”. As long as you work on yourself, and you **aim** upwards, a fake “copper-like” *Avoda* is precious in *Shamayim* because you are aiming upwards and you keep trying!

ויעש את האפד זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר לב

Each of The Materials of The *Eifod* Teach Us A Lesson in *Middos* and *Avodas Hashem*

The threads of the *Eifod* were made of gold, *Tcheiles* blue wool, *Argaman* purple wool, *Tola'as Shani* red wool, and linen. Three are types of wool, which comes from a sheep. A sheep is *Mach'nia* by his very nature, and his wool is warm. **A true *Anav* is warm and loving and cozy**, who makes

everyone feel super-comfortable with his supreme humility, *Eidelkeit*, and warmth [like R' Nosson Wachtfogel *Zatzal*, who was this way]. We can suggest that the “three” types of wool symbolize having *Hachna'a* in three areas [see *Chovos Halvavos Shaar HaK'niya*³²]. **

The *Anav* has *Hachna'a* towards *Shamayim* [symbolized by the “sky” blue *Tcheiles*] and to *Chashuva* people. *Argaman* is a “mix” of red and blue, symbolizing a human who is a combination of “red”: *earthliness*, yet he has Hashem [blue] in his life. *Tola'as Shani* means “a red worm”, symbolizing the simplest: *earthly*-type person. ***Hachna'a* applies in all areas**, and the *Rambam* says³³ that a *Melech* is *Mach'nia* even to the lowest of the low. ***

Gold is a metal, which symbolizes being tough. [RSRH³⁴]. Despite the various form of humility, **a person must have a tough streak**, or else they will step all over him and he'll get nowhere, *Chas V'shalom*. And “gold” is total purity. [RSRH]. So your toughness should be with a “purity”, i.e. without base anger or other bad *Middos*. ****

“Linen” symbolizes growth, since linen comes from a plant [flax] which grows. Perhaps the Hebrew word for linen: *שֵׁשׁ* *six*, is *M'ramez* to the six days of the week, when people “work” and **grow** in *Avodas Hashem*.

³⁰ והאֲדָנִים לְעִמָּדִים נָחֲשֶׁת וְנִשְׁוֹקִיהֶם כָּסָף וְצָפוּי רָאשֵׁיהֶם כָּסָף וְהֵם מְחַשְׁקִים כָּסָף כָּל עֲמֻדֵי הַחֹצֵר. ל' יז.

³¹ רש"י בפרשת תרומה עה"פ וצפית אתו נחשת [כז ב] לכפר על עזות מצח, שנאמר [ישעיה מח] ומצחק נחוששה.

³² חובות הלבבות שער הכניעה [פרק ד] אבל באיזה ענין חייב להתנהג בכניעה ובשפלות? אומר, כי הכניעה חייב אדם להתנהג בה בשבעה ענינים: **אחד, במשא ומתנו עם אנשי דורו ובמנהג הטוב עם בני מינו**, כאשר אבאר במה שאני עתיד לדבר בו, ובו אמר הכתוב: נבזה בעיניו נמאס, **והשני, כשיפגע חכמים בדעת אלקים ובתורתו והחסידיים הקרובים אל האלקים**, כמו שנאמר: יהלמני צדיק חסד ויוכיחני, ואמר: שחו רעים לפני טובים וכו' **והחמישי, כשמטיב לו הבורא בעולם הזה במיני הטובות, יכנע לא-ל, מפני כובד משא חובת ההודאה עליהם**.

³³ רמב"ם הלכות מלכים [ב ו] כדרך שחלק לו הכתוב הכבוד הגדול, וחייב הכל בכבודו, כך צוהו להיות לבו בקרבו שפל וחלל שנאמר [תהלים קט כב] וְלִפִּי חָלַל בְּקִרְבִּי, ולא ינהג גסות לב בישראל יתר מדאי, שנאמר [שופטים יז כ] לְבַלְתִּי רוּם לִקְבוֹ מֵאֲחֵי, ויהיה חונן ומרחם לקטנים וגדולים, ויצא ויבא בחפציהם ובטובתם, ויחוס על כבוד קטן שבקטנים, וכשמדבר אל כל הקהל בלשון רבים ידבר רכות, שנאמר [דחי"א כח ב] שְׁמַעֲנִי אֲחֵי וְעַמִּי, ואומר [מלכים א, יב ז] אִם הַיּוֹם תִּהְיֶה עִבְדְּךָ לְעַם הַזֶּה וגו', לעולם יתנהג בענוה יתירה, אין לנו גדול ממשא רבינו, והוא אומר [בשלח טז ח] נִנְחָנוּ מֵהָ לֹא עֲלִינוּ תִלְגְּמִיכֶם, ויסבול טרחם ומשאם ותלונותם וקצפם כאשר ישא האומן את היונק, רועה קראו הכתוב [תהלים עח עא] לְרֹעוֹת בִּיעֲקֹב עֲמוֹ, ודרכו של רועה מפורש בקבלה [ישעיה מ יא] כְּרֹעֶה עֲדָרוֹ יִרְעֶה בְּרֹעֵוֹ יִקְבֹּץ טְלָאִים וְיַחֲסִיקוּ יִשְׂא עֲלוֹת יִגְהַל.

³⁴ פירוש הגאון מוה"ר רבי שמשון בן הר"ר רפאל הירש זללה"ה עה"פ וְהָבָה נֶכֶסֶף וְנַחֲשֶׁת [כה ג] שתי תכונות משולבות יחד במתכות: שיעור גבוה ביותר של עיסיות, ושיעור גבוה ביותר של יציבות. הן נכונות לפטיש ולאש, ולובשות בגמישות כל צורה מבוקשת. אך **משהוטבעה בהן צורה כלשהי, היא משתמרת בהן ביציבות איתנה, ורק כוח אלים יכול להרוס אותה**. בתכונות אלה מייצגות המתכות דווקא אותה מידת-אופי, שעלינו להפעיל נוכח צו החובה, ובייחוד נוכח רצון ה' שהתגלה לעינינו; והרי גם הנביא הודיע, כי דבר ה' הוא “כאש וכפטיש” [ירמיה כג כט]. לפיכך אין חומר מתאים יותר מן המתכות לתאור סמלי של התנהגותנו המוסרית נוכח ייעודנו.

מעשה חשב לט

A Chashuva Person Gives Value to Every Small Thing and Human

מעשה חשב Ma'aseh "Choshev" was a special weaving job [more Chashuv than: רָקַם מעשה Ma'aseh Ro'kem which was used only for the Paroches of the Kodesh HaKodoshim, and for the Eifod and Choshen. We can suggest that it can be M'ramez that a: מחשבה Mach'shava is considered like a: מעשה Ma'aseh, since: רָחַמְנָא לִי בָא בְּעֵי Hashem wants our good desires, and those who can't actually "do" but "want" to do, are precious, and are considered as if they actually performed an "action" of doing! **

Only the holiest places have: מעשה חשב. The greatest people are those who value all their good Mach'shavs, and they are not M'zazel in them, saying: "I still didn't really "do" anything". A Chashuva person gives value to every small thing that he does, since he is full of Kavod. ***

Inside וְכִהְיֶה כָּלֹו אִמֵּר כְּבוֹד תְּהִלִּים כֵּט ט Hashem's Heichal there is absolute Kavod. He respects and appreciates everything, like the Rambam says³⁵ that a Melech has respect even for the lowest of the low. The person who is himself the most respectable person [the Melech], has appreciation for every tiny creature. ****

A lowlife Amaleiki makes a joke of even the greatest, like the: nation of Hashem! 'ה

Notice how the Kodesh HaKodoshim has babies [K'ruvim]! Message: Appreciate more and more! And this is everyone's ticket to his own greatness, as Chazal say: הַמְּכַבֵּד אֶת אִיָּהוּ מְכַבֵּד, הַמְּכַבֵּד אֶת אִיָּהוּ מְכַבֵּד, הַמְּכַבֵּד אֶת אִיָּהוּ מְכַבֵּד Who is a respected person? One who has respect for others. *****

A true person always builds up everyone. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן שְׁמוּעַ אֹמֵר, יְהִי כְבוֹד תַּלְמִידְךָ חָבִיב עָלֶיךָ כְּשֶׁלְּךָ, וְכְבוֹד חֲבִירְךָ כְּמוֹרָא וְכָךְ, וּמוֹרָא וְכָךְ כְּמוֹרָא שְׁמִיִּם Your Talmid's Kavod should be as dear to you as your own, and your friend's Kavod as your Rebbe's, and the fear of your Rebbe should be like your fear of Hashem. Always go higher than the truth. These are "holy lies". Especially yourself; keep calling yourself a much greater person than you really are. *****

I was sent two powerful letters, with stories of people who wrote positive lies about extremely difficult relatives. They caused true miracles when they persisted; a total turn around! *****

It's time to value every tiny good Mach'shava, or the smallest good Ratzon that you have. P.S. Shitas Slabodka was loaded with this concept.

וְהָיָה עֲשׂוֹ אֶתְּהָא פְּאֻשֵׁר צִנָּה ה' לט מג

A True Eved Hashem Does Ratzon Hashem Even When It Goes Opposite His Nature RSRH Zatzal points out³⁶ how the greatest Madrega of a person is becoming an Eved

³⁵ רמב"ם הלכות מלכים [ב ו] כדרך שחלק לו הכתוב הכבוד הגדול, וחייב הכל בכבודו, כך צוהו להיות לבו בקרבו שפל וחלל שנאמר [תהלים קט כב] וְלִפִּי חֵלֶל בְּקִרְבִּי, ולא ינהג גסות לב בישראל יתר מדאי, שנאמר [שופטים יז כ] לְכָלִּיתִי רוּם לְכָבוֹ מֵאַחֲיוֹ, ויהיה חונן ומרחם לקטנים וגדולים, ויצא ויבא בחפציהם ובטובתם, ויחוס על כבוד קטן שבקטנים, וכשמדבר אל כל הקהל בלשון רבים ידבר רכות, שנאמר [דברים כח ב] שְׁמַעוּנִי אֲנִי עֹמֵם, ואומר [מלכים א, יב ז] אִם הַיּוֹם תִּהְיֶה עִבְדְּךָ לְעָם הַזֶּה וְגו', לעולם יתנהג בענוה יתירה, אין לנו גדול ממשה רבינו, והוא אומר [בשלח טז ח] וְנִתְּנָה מִהָ לֹא עָלֵינוּ תִּלְגְּמִיכֶם, ויסבול טרחם ומשאם ותלונותם וקצפם כאשר ישא האומן את היונק, רועה קראו הכתוב [תהלים עח עא] לְרֻעוֹת בְּיַעֲקֹב עֲמוֹ, ודרכו של רועה מפורש בקבלה [ישעיה מ יא] כְּרֻעָה עֲדָרוֹ יִרְעָה בְּזֻרְעוֹ יִקְבֹּץ טְלָאִים וּבְחִיקוֹ יִשָּׂא עֲלוֹת יָנֵהָל.

³⁶ פירוש הגאון מוהר"ר רבי שמשון בן הר"ר רפאל הירש זללה"ה עה"פ נִפְרָא מִשָּׁה אֶת כָּל הַמְּלָאכָה וְהָיָה עֲשׂוֹ אֶתְּהָא פְּאֻשֵׁר צִנָּה ה' בן עשו [לט מג] משה השקיף על המלאכה שנעשתה והבחין שיש בה שתי תכונות מובהקות, ראשית "עשו אֶתְּהָא" הם היו אלה שעשו אותה, כל חלק מהמלאכה, מהקטן ועד לגדול, ביטא את מכלול האישיות, המסירות, ההתנדבות הגלהבת וזריזות המעשה של העם כולו. שנית, "פְּאֻשֵׁר צִנָּה ה'" בן עשו" זריזותם והתלהבותם השתעבדו לגמרי, הן מצד הכלל והן מצד הפרט, אל הציווי האלקי. אף בעל מלאכה לא ניסה להביא רעיונות משלו ואת הייחודיות שלו להשפיע על המלאכה על ידי הוספת או גריעת דבר. אלא לגבי כל אחד ואחד מבעלי המלאכה, היה זה שכרו הגדול ביותר, להוציא לפועל את מצוות וכוונת ה' בדקדוק ובהקפדה. שמחה זו על מילוי חובה בהתלהבות, חירות זו שבה שמעו בקול ה' והישמעות זו מתוך החירות, באה לאדם דווקא כאשר הוא משעבד עצמו לגמרי לרצון ה', דבר המביא תחושה של מימוש עצמי, ושמחה שאין לה אח ורע. זוהי התכונה המובהקת של השלימות המוסרית הגבוהה ביותר במעשי האדם מישא. זה מה שמראה שהאדם הוא עבד ה'.

Hashem, where he happily nullifies his personal agendas in order to do *Ratzon Hashem*; not his own *Ratzon*. This was the *Chisaron* of the *Bamos* private *Mizbeach's* [during the few years in history this was permitted] which could only be used for your own: *וְנִדְבֹוֹת* *voluntary Korbanos*, versus the main *Mizbeach* where you can bring: *וְנִדְבֹוֹת* *obligatory Korbanos*, like a *Korban Chatas* or *Korban Pesach*. **

By the *Chet Ha'Egel* we see how the *Yidden* got carried away with doing "their own thing". An *Egel* is a symbol of love, like it says by *Shimshon HaGibbor's* wife: *לֹוֹלָא חֲרַשְׁתָּם בְּעֵגְלָתִי* *you "plowed" my "Egel"*, and *Michal bas Shaul* is called *Dovid's "Egla"*. [Gemara³⁷]. *Chazal* say³⁸ that *Ahron* was pure *Chesed*, while *Moshe* was pure *Emes*. During *Moshe's* absence, they felt only *Chesed* and love, and got carried away with *Chet Ha'egel* by using *Ahron* to blame, *Chas V'shalom*. ***

By actually **killing** their most beloved: *אִישׁ אֶת אָחִיו וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת קָרְבֹוֹ תִשָּׂא* *brother, friend, and relative, the Levi'im* went to the other extreme of *Ahava*, and this gives the greatest *Bracha*; when you do the opposite of your nature. A *Levi* is full of love [perhaps the English word "love" comes from "*Levi*"] and now he becomes a total opposite; a *Kano'i*! This is why the *Levi* remains the true *Eved Hashem* who did the *Avoda* in the *Bais Hamikdash*. ****

Notice the similarity how *Avraham Avinu* [who

was known for *Ahava* and *Chesed*] is told to kill his own son in the *Ma'aseh Akeida*. When the soft *Baal Chesed* can also be the opposite, then: *עֵתָּה יָדַעְתִּי כִּי יֵרָא אֱלֹקִים אִתָּה וִירָא כִּבְיָנוּ* *we know he is a true Y'rei Elokim*. The term: *אִישׁ אֶת* *an "Ish" to his friend* which is used again and again during the *Ma'aseh Ha'egel* can also be a *Remez* that it takes a tough "*Ish*" [which is a *Lashon* of *Chashivus*] to do the opposite of his nature and kill his brothers. *****

Before *Dovid HaMelech* was *Niftar*, he called his son *Shlomo* and told him: *וְהָיִיתָ לְאִישׁ* *Be a MAN!* The name "*Shlomo*" means peace, and indeed there were no wars during his reign. And he built the *Bais Hamikdash*, which may not have any iron used on its *Mizbeach*, since iron symbolizes war. *Davka Shlomo*, the man of peace, needs to be advised regarding the killing *Shim'i ben Gera* who was his *Rebbe*, and *Yoav*, who was his cousin. *Shlomo* also killed *Adoniyahu ben Chagis*, who was his half-brother. *****

For a soft, *Eidel*, person to become a tough *Ish*, he needs loads of *Chizuk*. There are two times where it says *Chizuk* by *Dovid*. The first time is when *Dovid* and his men had just found out that their wives and children had been captured by the *Amaleikim*, it says: *וַיִּתְחַזַּק דָּוִד בַּה' אֱלֹקָיו* *Dovid was M'chazek himself [with his trust] in Hashem*, and the *Chofetz Chaim* points out³⁹ that he was *Mis'chazek* in *Middas*

³⁷ סנהדרין כא א, לְעֵגְלָה אִשָּׁת דָּוִד [ש"ב ג ה] אמר רב, עגלה זו מיכל, ולמה נקרא שמה עגלה, שחביבה עליו כעגלה, וכן הוא אומר [שופטים יד יח] לולא חֲרַשְׁתָּם בְּעֵגְלָתִי.

³⁸ שמות רבה [ה י] וַיִּלְךְ וַיִּפְגְּשֵׁהוּ [שמות ד כז] הה"ד [תהלים פה יא] חֶסֶד וְאֶמֶת נִפְגְּשׁוּ צֶדֶק וְשָׁלוֹם נִשְׁקוּ, "חֶסֶד" זֶה אַהֲרֹן, שְׁנֵאמֶר [ברכה לג ח] וַיִּלְלוּ אֲמֹר תַּמִּיד וְאֶרֶץ לְאִישׁ חֶסֶד, ואמת זה משה, שְׁנֵאמֶר [בהעלותך יב ז] לֹא כֵן עָבְדִי מֹשֶׁה בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא, הוּי "חֶסֶד וְאֶמֶת נִפְגְּשׁוּ", כִּמְה דְּתִימָא וַיִּלְךְ וַיִּפְגְּשֵׁהוּ בְּהַר הָאֱלֹקִים. "צֶדֶק" זֶה מֹשֶׁה, שְׁנֵאמֶר [ברכה לג כא] צֶדֶק ה' עֲשָׂה, וְשָׁלוֹם זֶה אַהֲרֹן, שְׁנֵאמֶר [מלאכי ב ו] בְּשָׁלוֹם וּבְמִישׁוֹר הָלַךְ אֲתִי, נִשְׁקוּ, וַיִּשָּׁק לוֹ וכו'. מִהוּ נִיִּשָּׁק לוֹ? זֶה שְׁמַח בְּגִדּוּלְתוֹ שֶׁל זֶה, וְזֶה שְׁמַח בְּגִדּוּלְתוֹ שֶׁל זֶה.

³⁹ מחנה ישראל [פרק י, או פרק לט בכמה דפוסים] וכן מוכח בכמה מקומות בדברי הנביאים שעיקר הצלת נפש האדם בעת המלחמה והתגברו על אויביו תלוי בגודל התחזקות כח בטחונו בה', וכמו שמצינו בדברי יהונתן בן שאול, שהוא ונושא כליו בעצמם נצחו את עיקר המלחמה, ותחלת מאמרו בזה לנושא כליו היה רק במדת בטחון, וכמו שאמר [ש"א יד ו] כִּי אֵין לָהּ מַצְעוֹר לְהוֹשִׁיעַ קִרְבּ אוֹ בְּמַעֲט, וכן מצינו בדוד, כשבא אל עיר ציקלג ומצא אותה שהיא שרופה באש, וְנִשְׁקָהּ וּבְנֵיהֶם וּבְנֵי־הָאִשָּׁה נִשְׁבּוּ, וַיִּשָּׂא דָוִד וְהָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶת קוֹלָם וַיִּכְפּוּ עַד אֲשֶׁר אֵין בָּהֶם כֹּחַ לִבְכּוֹת, כתוב אח"כ [ש"א ל ו] וַיִּתְחַזַּק דָּוִד בַּה' אֱלֹקָיו, ואח"כ כתוב ששאל באורים ותומים והשיבו לו שיעלית, וכן היה לבסוף שהשיב את הכל, ונצח את כל אויביו והכם מהנשף עד הערב למחרתם. ולכך כתב לנו הפסוק את שאלת האורים ותומים אחר שכתוב ויתחזק דוד בה' אלקיו, להורות לנו שתשובת אורים ותומים שיעלית היה רק בעבור שהתחזק מתחלה את בטחונו בה', וכן מצינו בגמרא [מנחות כט ב] שאמר כל התולה בטחונו בהקב"ה הרי הוא לו מחסה בעוה"ז ובעוה"ב, שְׁנֵאמֶר [ישעיה כו ד] בִּטְחוּ בַּה' עַד כִּי בִּגְ-ה-

HaBitachon, and therefore he was able to wipe out the *Amaleikim* and save his families. *****

Just as A Person Needs to Be *M'chazek* In *Bitachon*, So Must He Always Be *M'chazek* in "Holding From Himself"

The second time it says *Chizuk* by *Dovid* is when he told his son: **וְהָיָה לְאִישׁ מֵאֵלֶּיךָ** Be a MAN! Just as a person needs to be *M'chazek* in *Bitachon*, so must he always be *M'chazek* in holding from himself, and seeing himself as an important and strong *Ish*. Very often, these two *Avodos* are what's most needed, especially in our *Dor* where there is unending low-self-esteem, and people are fragile from lack of *Emuna* and *Bitachon*. *****

This is why we try to combine *Slabodka* [*Gadlus HaAdam*] and *Novardok* [*Bitachon*], and our main *Mussar Vaadim* should be loaded with constant *Chizuk* in these areas. As an aside, the *Breslover Chasidim* say that the *Madrega* of a person depends on in how much *Chizuk* he gives himself. *****

The true "*Ish*" is the person who is *M'vatel annuls* his *Daas* to *Ratzon Hashem*, and can do opposite *Avoda's* when needed. This is *Shevet Levi*, our ideal *Shevet*. Notice how the *Torah* mentions: **פִּינְחוֹס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן**

"Pinchos son of Elozor, son of Ahron HaCohen". *Pinchos* was known for *Kana'us*, while *Ahron* was known for love and *Shalom*. We can suggest that the *Torah* associates *Pinchos* to *Ahron* to show that he had it in him to be like his *Zeide Ahron* and be full of love, but when needed he did the extreme opposite. *****

And just like by *Ma'aseh Ha'egel* it says: **וְלֵיתָתָה לְלֵוִי** the *Levi'im* will be given a *Bracha* [as a reward for sticking up for Hashem], so does it say by *Pinchos*: **וְנָתַן** he will be rewarded with Hashem's *Bris* of *Shalom*. When the soft type can be tough *L'shem Shamayim*, he is *Zoche* to all goodness; and this is why the *Ma'aseh Akeida* is forever our greatest asset and *Zechus*. *Novardokers* were generally soft as butter, and they worked hard on *Menucha* and *Eidelkeit*. Yet, I saw how Reb Gershon could suddenly become very tough to the very same people he was trying to be *M'karev*, when *Kavod Shamayim* was involved. *****

Just as it's difficult to work on *Bitachon*, so is it difficult to constantly judge yourself *L'kaf Zechus*, despite your many mistakes and *Aveiros*. If your nature is to put yourself down, you have a holy obligation to work on blowing yourself up **constantly**.

ה' צור עולמים, ובזוה"ק פרשת וארא על זה הפסוק, ר"ל בטחו בה' עדי עד, כל יומיו דבר נש בעי לאתקפא ביה בקב"ה, ומאן דשוי ביה בטחוניה ותוקפיה כדקא יאות לא יכלין לאבאשא ליה כל בני עלמא, דהכי אמר [תהלים כה ב] אֶלְקֵי בְךָ בְּטַחְתִּי אֶל אֲבוֹשָׁה אֶל יַעֲלֹצוּ אוֹיְבֵי לִי, דכל מאן דשוי תוקפיה בשמא קדישא אתקיים בעלמא, מ"ט בגין דעלמא בשמיה קדישא אתקיים, כההיא דכתיב [ישעיה כו ד] כִּי בָנִי-ה' צוֹר עוֹלָמִים עִ"ש.

ובספר ליקוטי חפץ חיים על נביאים וכתובים [בהקדמה, שרשונים קצרים לדמותו של רבינו, עמ' 6] בטחונו בה' היה מפליא מאד, והיה רגיל לשנן את המקרא בשמואל [ש"א ל ו] וַיִּתְּצֶנָּה דָּוִד בַּה' אֶלְקָיו, אם כי היה אז בצרה גדולה, ואמר בשם הגר"א על הפסוק שאמר דוד [ש"ב כב ל] כִּי בָּקָה אֶרֶץ גִּדּוֹד בְּאֶלְקֵי אֲדֹלָג שׁוֹר, אין הכוונה בשמות הקדושים כאשר כתבו כמה מפרשים, רק מכה בטחונו הגדול. כן אמר בשם הגר"א שיש במדרש על הפסוק [תהלים לב י] וְנִבְטַח בַּה' חֶסֶד וְסוֹבְבָנוּ, שאפילו רשע ובוטח בה', חסד יסובבנו.

ובספר חפץ חיים על התורה [פרשת נצבים עמ' רעה, בהגהות מעשי למלך] ויש שהיה בוכה על צרות עם ישראל, ואח"כ פנה אל העומדים מסביביו בבקשה להתחזק בד' ולהאזר באמונה. היה מזהיר לבלי להכניס את עצמו ליאוש, חס ושלום, אדרבה, בעת צרה ויגון עלינו לבטוח בד' כי לא ישנו, והלא דוד המלך כשהיה במצב מיואש אחרי אשר העמלקים החריבו את הארץ, והשאירו תל של עפר מערי הנגב, ולקחו בשבי נשי ישראל וטפם, כתיב בשמואל [ש"א ל ד] וַיֵּשֶׁא דָּוִד וְהָעָם אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכּוּ עַד אֲשֶׁר אֵין בָּהֶם כֹּחַ לְבָכּוֹת וְגו' וַיִּתְּצֶנָּה דָּוִד בַּה' אֶלְקָיו.

ובספר החפץ חיים חיו ופועליו [ח"ג עמ' תתתיא] בשעה שגלגל הזמן סובב אחרנית, הלב חמרמר, העינים שטופות דמעה, ואין עוד כח לבכות ולהיאנח, מרגיש האדם עצמו רצון ואין אונים. ברם, אסור להיתפס ליאוש, דוקא אותה שעה לא עת היא להתיאש ולטבוע בים של צער. יש לחדול מבכי, לחדול מהתאנח, אלא אדרבה להתחזק להתאזר עוז, להיות חזק תקוה, בטחון ואמונה ברבנו של עולם. כך, מספר הכתוב, עשה דוד המלך כשנמצא במצב טרגי, כשכונפויות העמלקים החריבו את הארץ, והפכו לתלי אפר את ערי הנגב, שבו את הנשים והילדיו יחד עם הילדים. תכופות, לאחר שהחפץ חיים היה בוכה תמרורים על צרות ישראל, היה מפסיק לפתע את הבכי, פונה לקהל, אגב צטוט של הפסוקים דלעיל, ואומר: אחים, הבה נתחזק, ונרחוש בטחון ואמונה בשי"ת!

NOVARDOK

Reb Gershon Liebman
The Greatest of the Baalei Bitachon

STORIES OF THE WAR

This Wednesday [29 Adar] will be the *Yahrzeit* of Reb Gershon Liebman *Zatzal*. Reb Yaakov Galinsky told me that during World War II, although Reb Gershon had the opportunity to flee to the Russian side, nevertheless he chose to remain in Nazi territory, since the Russians were out to *Shmad Klal Yisroel* and destroy their *Neshamos*, whereas the Nazis only destroyed their bodies. Reb Gershon's level of *Bitachon* in this situation was beyond comprehension. He spoke publicly about not being afraid of Nazis, and while they were searching for people "house to house", and terrorizing everyone by blowing up buildings and other forms of horror, he himself was found learning in an empty *Bais Medrash*.

Reb Yitzchok G. *Shlita* asked him about his reckless *Hanhaga*: What about *Pikuach Nefesh*? He said that indeed he does [minimum] *Hishtadlus*; when the Nazis pass by his *Bais Medrash*, he gets up from his *Sefer* and stands behind the door. **

He once announced that he would not eat the food of the Nazis since it was *Treife*. People thought he was crazy, since he would starve to death. Hashem helped him, and a Jewish girl who worked in the kitchen [to cook the Nazis' meals] found out about R' Gershon, and she prepared salads for him, which he shared with others. ***

Once, as he and another group of *Yidden* were being led out to the field to dig ditches, the Nazi in charge who was following them suddenly called out: Hey you! Come here, I have something for you! R' Gershon turned around, expecting a bullet, or a vicious Nazi dog to attack him. Surprisingly, the Nazi produced an apple, took a bite, and threw the rest to R' Gershon. He shared this apple with his friends for many days. ****

It was like a treasure to them to eat a tiny drop of a real apple! R' Gershon would always give away his food to others. These half-starved *Yidden* would stand on line, to receive R' Gershon's portion of bread which he did not eat. *****

At one point, R' Gershon announced that he wasn't going to work for these German *Reshaim*. He only works for Hashem. A wicked Kapo found out about this statement, and threatened to tell the Germans. This was horrific news for R' Gershon, since everyone knew how cruel these beasts could be for the tiniest infraction; how would they react to such chutzpa of defying them?!! Don't ask what R' Gershon would be in for, *Chas V'shalom!* *****

An eye witness saw how this Kapo went to the German commander to give a report about R' Gershon. As usual, Hashem saves His loved ones. As soon as the Kapo opened his mouth to talk, the German had a whim, and decided to shoot a bullet

into his mouth! *Midda K'neged Midda!* Since he wanted to kill with his mouth, he himself was killed via that same evil mouth. *****

The stories about R' Gershon during the war go on and on. His *Madrega* of *Bitachon* is totally beyond us. We see the *Koach* of *Novardok*, and what years of *Mussar* can do to a person. We see how much Hashem loves us, especially when we have *Bitachon* in the face of impossible odds that Hashem can do the greatest *Nissim*. I can't vouch for every story, but these are the stories circulating about him. *****

One thing I *am* sure about, is what I heard from an eye witness, and from R' Gershon himself, that R' Gershon was constantly challenging the Nazis and defying "the system". He was constantly *B'simcha*, never worried or depressed. And he was always learning *Mussar*, despite his dreadful situation.

Personal Stories with R' Gershon Liebman

When I came to visit him in his *Yeshiva* in France, he was *M'karev* me with tremendous warmth and love. He didn't stop praising me for my coming across the ocean to seek *Mussar*. I felt like his mind was on me 24/7, and he made sure to make me feel as comfortable as possible, both in *Ruchaniyus* and *Gashmiyus*. **

In the most *Eidel* way, he asked me why I wasn't involved in *Zikkui HaRabbim*. He kept expounding upon its importance, especially in our times. Indeed, he gave me a job right there, to teach thirty Israeli boys from his *Yeshiva*. He told me how so many *Gedolim* held of *Zikkui HaRabbim*, and it wasn't exclusively a *Novardok Shita*. His warmth and praises were constant; he would complement me in front of his *Yeshiva* when he gave a *Shmuess*. ***

He understood human nature very well, and giving *Kavod* was a #1 objective. Although I came there to be *M'chazek* myself, he would publicly announce that I came to be *M'chazek* him and his *Yeshiva*. Everything he did was with

tremendous warmth, with soft *Eidelkeit*. *Tikkun HaMiddos* was his lifetime accomplishment, and he was a true professional *Ma'avir Al Mi'dosav*. However, he could be quite tough. ****

I once told him a *Pshat* in *Avraham Avinu*, which he held wasn't befitting of *Avraham*. His warm demeanor suddenly changed, and he stuck up for the *Kavod* of *Avraham Avinu* as if he knew him personally! He didn't just learn *Chumash* like everyone else; he was actually **connected** to *Avraham Avinu*. His lifetime goal was to emulate *Avraham Avinu*! *****

And the *Akeida* was a very real *Madrega* in his life; he talked about giving away everything for Hashem, and he meant it. His *Mesirus Nefesh*, especially in the war years, was legendary. People stood in line for his last piece of bread which he gave away to the *Rabim*. He would daven loudly, and learn *Mussar* fearlessly. He would refuse to work for them, and even after being beaten mercilessly, he continued being rebellious to them. He even built a *Yeshiva* in the ghetto during Nazi occupation. He gave credit to *Limud HaMussar* [especially *Mussar* in the *Derech* of *Novardok*] for everything he became. Anything you can do to benefit the *Neshama* of this *Tzaddik Yesod Olam* will be a tremendous *Zechus* for you. He was total selflessness; and **he enjoyed being this way!** His laughter, *Simcha*, and good humor were constant. He was also connected to the holy *Tanna*, R' Chiya. He said that he considers himself a *Talmid* of R' Chiya, and he was involved in *Zikkui HaRabbim* on a very high level like R' Chiya. *****

He would do the most menial and degrading tasks for *Zikkui HaRabbim*, just like R' Chiya did. They say that as soon as the Nazi Holocaust was over, on the spot in Bergen-Belsen Camp, he started a *Yeshiva* while still in his prison clothes. He would travel by donkey to far-off villages in North Africa, to recruit *Bachurim* and save their *Yiddishkeit*.

To hear a clear recording of Rabbi Mandel's shiurim, call by dialing:

USA 718 298 2077

UK 0330-1170305

Israel 072-398-2980

Canada 647-797-0056

Here are the ID numbers for last week's Shiurim. When the menu starts, press 9 and enter the Shiur ID right away

Parshas Ki Sisa 5783

Shiur ID	Duration	Language
228491	40:48	English
228109	4:43	Hebrew
228110	4:22	Yiddish
G228678	3:32	Yiddish
228680	3:01	Hebrew
228679	5:05	Yiddish
228682	3:02	Hebrew
228111	4:26	Yiddish
228772	4:02	Yiddish
228492	4:39	Hebrew
228766	2:19	Yiddish
228769	3:09	Hebrew
229088	40:36	English
228770	6:12	Yiddish
228773	1:23	Hebrew
228493	6:58	English
228767	3:23	Yiddish

Have Rabbi
Mandel Daven
for your whole
family each
month.

Become a
BITACHON WEEKLY
Monthly Supporter

Rabbi Yehudah Mandel will Daven for every
monthly supporter each erev Rosh Chodesh

Your Donation will directly help spread Bitachon Weeklys Worldwide

\$10 MO. = 12 Bitachon Weeklys
\$18 MO. = 20 Bitachon Weeklys
\$36 MO. = 40 Bitachon Weeklys
\$52 MO. = 60 Bitachon Weeklys
\$72 MO. = 84 Bitachon Weeklys
\$100 MO. = 120 Bitachon Weeklys

Own the Zechus of
Spreading
Emunah & Bitachon
Worldwide

FOR YOUR DONATION:

Checks:
Cong. Shaarei Bitachon
tax ID 87-4766435
Address: 11 Isabella dr Lakewood NJ 08701

Call/Text:
848-245-4278

Paupal:
PayPal.Me/congshbt

Email:
weinberger138@gmail.com

Zelle info:
congshbt@gmail.com

Link:
<https://pay.banquest.com/shaareibitachon>

FOR ANY QUESTIONS OR COMMENTS: 848-245-4278

Send your names to weinberger138@gmail.com
You will get a reply with your monthly supporter number which you
will need if you would want to change or add names in the future.

BITACHON WEEKLY

LIVE A LIFE OF MENUCHA AND HAPPINESS

HUNDRED'S OF YIDDEN TESTIFY THAT BITACHON WEEKLY HAS TRULY ENHANCED THEIR LIVES. YOUR DONATION WILL IMPACT THOUSANDS

DEDICATION OPPORTUNITIES:

R' MANDEL PARTNERSHIP	\$ 7,500 (\$ 625/M)
SEFER SPONSOR	\$ 3,600 (\$ 300/M)
PARSHA SPONSOR	\$ 1,200 (\$ 100/M)
CITY SPONSOR	\$ 600 (\$ 50/M)
BW SUPPORTER	\$ 360 (\$ 30/M)

CORPORATE SPONSORSHIP - CALL US !

THE PRINTING AND DISTRIBUTION OF HUNDREDS OF COPIES IN LAKEWOOD, BNEI BRAK, BROOKLYN. MONSEY, GREAT NECK, DEAL, BALTIMORE AND MORE.

BRING BITACHON WEEKLY TO YOUR CITY FOR ONLY \$60-\$120/WEEK

CALL/TEXT (848) 245-4278

To Donate:

- **Call/Text (848) 245—4278**
- **Mail: Cong. Shaarei Bitachon**
Tax ID 87-4766435
11 Isabella Drive
Lakewood, NJ 08701
- **Zelle info: congsbht@gmail.com**
- **Credit Card: <https://pay.banquest.com/shaareibitachon>**

*Become A
Partner With
Bitachon
Weekly!*

Bitachon Weekly is minimizing
its printing and distribution
until we boost up our monthly
funding.

However, Bitachon Weekly is
seeking individuals to print a
few Bitachon weekly's from their
own printer for people in their
area that would want it.

**Become A Bitachon Weekly
Location!
Reap The benefits Of Zikuy
Harabim!
Help spread Emuna & Bitachon
to your friends and neighbors!**

**Bitachon weekly is seeking
location sites in the following
locations:**

Lakewood
Brooklyn
Flatbush
boro Park
Williamsberg
Queens
Baltimore
Monsey
Passaic
Kensington
Far Rockaway
Jackson
Toms River

Union City
Cherry Hill
Texas
Los Angeles
Philadelphia
Denver
Israel
Australia
South Africa
Gateshead
London
Cleauland
Toronto
Montreal

To add your house to a location
C/T 8482454278
email weinberger138@gmail.com

Questions To Rabbi Mandel

Question: In general, I have a lot of difficulty coming on time to things. As a result, I'll often miss *Minyan*, and come late to my learning *Sedarim*. How can I improve in this area?

Answer: First, you should do whatever you can to help yourself; like asking someone to wake you up. *Chazal* say: *לְעוֹלָם יִקְרִים אָדָם תְּפִילָּה לְצָרָה סְנֵהדְרִין מִדָּבָר* A person should always daven ahead of time. Say a short *Tefila* beforehand, for example the night before, that you should be on time.

Now, listen closely. After you have done all you can *Hishtadlus*-wise, it would be a good idea for you to thank Hashem for the *Bizyonos* that you get for being late. Work on not-caring what others will think of you by coming late. We serve Hashem, not people. You are trying your best, so don't look over your shoulders when coming late, to see what people are thinking of you. And besides, they aren't even looking at you. Don't knock yourself in your mind either. *אוֹיֵם רַחֲמָנָא פִּטְרִיה* One whose mistake was unavoidable, Hashem does not hold him responsible. It's very important not attach any importance to what people will say. This is an underlying *Midda* regardless of the scenario; i.e. even if you'll start coming on time, you will care about what people think regarding some other issue! It's a *Bracha* that you have this issue of coming late, so now you can break your fear of people. [Now, I have to watch what I say, because I don't want people to now start coming late! No, of course you should work on coming on time. But I have to address the fact that there is a basic *Middos* issue here as well].

Question: My youngest brother is probably going to get engaged very soon, but I'm very anxious about it. I really can't see him making a good husband or father. I don't blame him, considering the way we were raised. But it doesn't make me feel any better. I was told by my mentor to shut my mouth. But if I could take a bet, I'd say that this marriage will be bad or end in ...

Answer: Have an *Ayin Tova* on your brother! Decide that he is doing well, and also spend time davening. After doing that, remove your mind away from your brother. Don't live your brother's life, it's not your *Achrayus*. Try to only see good in him, and try not to be so critical and worried. Very important point: Saying lies about your brother won't hurt, and may be most effective.

You can submit your questions to Rabbi Mandel by emailing them to
questionsforrabbimandel@gmail.com